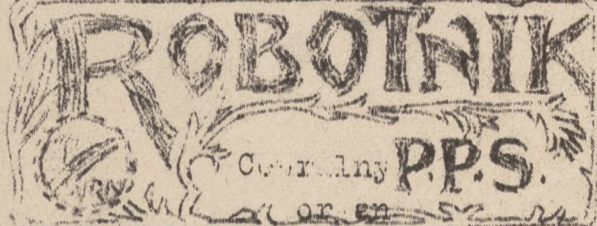

4567
V mas

Wolność Równość Niepodległość

Warszawa, wtorek, 5 września 1944

NIECH ŻYJE RZĄD

Rok LI/51-szy/

ROBOTNICZO-CHŁOPSKI

Nr. 43/80 2/

NIECH ŻYJE SOCJALIZM

Proletariusze wszystkich krajów
Zjedźcie się.

Z ostatniej chwili: po silnych nalo-
tach niemieckich, około godz. 3.45 do
g. 10 w 5 falach ukazały się niezn. samol.
loty, co przerwało działania
niemieckie.

N A J C I E Z S Z Y O K R E S

Jesteśmy w najcięższym okresie powstania. Zrobiliśmy wszystko, co mogliśmy zrobić sami. Żołnierze Armii Krajowej i ludność cywilna przenieśli więcej udręki i wysiłku, niż ktokolwiek mógł przewidywać. Pięć tygodni osamotnionej walki, w której, poza bolesną stratą "Starówki", utrzymaliśmy wszystkie pozycje, to walk, z której możemy być dumni.

Drażczy nas jednak myśl o dalszym rozwoju naszej akcji, braku naszej wątpliwości, czy z powiadziana pomoc nie przyjdzie za późno. Męczymy się z koniecznością samostanowienia i z gorączką myślimy o dalekich przyjaciółkach i sprzymierzeńcach. Każde z tych uczuć jest usprawiedliwione, musimy jednak poza uczuciami zachować równie trzeźwość umysłu.

Ocena przebiegu powstania i jego odzwierciedlenie na zewnątrz doprowadza nas do wniosku, że powstanie dokonało już wszystkiego, co było do osiągnięcia. Obroniło wielką część ludności Warszawy przed porwaniem i wywiezieniem do Niemiec, nie dopuściło do zamienienia naszej stolicy w niemiecki bunkier obronny, czyniąc z niej bastion polskiej walki o wolność. Przekreśliło wszystkie niemieckie intrygi, zaprzeczając do przedstawienia Polaki jako ugodowców wobec Hitlera i udowodniło światu, że Polska chce sama sobie zadziwić i pokonać, którą niemiecka władza wszystko. To wszystko powstanie sierpniowe osiągnęło całkowicie, stwarzając ponadto nową wspaniałą kartę bohaterstwa i ogniskując wokół sprawy polskiej uczucia i myśli wszystkich ludów.

Nie mamy zwyczaju ludzi obietnicami. Terminu realnej pomocy określiliśmy nie sposób, ale porównajmy sytuację z przed tygodnia i dzisiaj. Jeszcze niedawno tylko partie socjalistyczne, które najgłębiej czują ból uprzedzonych klas i nieszczęśliwych narodów, skłótnie stały po naszej stronie. Reszta społeczeństw chłodno obserwowała nasze śmiertelne zmagania. Dzisiaj, nawet konserwatywny "Times" przyznaje, że brak pomocy dla Warszawy to hańba i Anglii, i Rosji, i Ameryki. Jeszcze tydzień temu rządy wahały się uznać nasze prawa komatanckie, dzisiaj mamy już wyraźne deklaracje, idące po naszej myśli ze strony Anglii i Stanów Zjednoczonych i Międzynarodowego Czerwonego Krzyża. Jeszcze tydzień temu nie wiedzieliśmy dokładnie, z wrocz z nami i świat nie wiedział, od czego uzależniona jest pomoc aliancowa: Dzisiaj wszyscy wiedzą, że pomoc ta wyruszy natychmiast, gdy Rosja zgodzi się na użyczenie swych baz lotniczych, co jest potęgą opinii świata naciska, że pomoc była udzielona jaknajszybciej.

Po pięcioletniej walce, pod nieustannym i wzmagającym się graniem niemieckich pocisków, jest rzeczą naturalną, że chcielibyśmy, aby się skończyła, ale nie wolno nam zapominać o tym, cośmy dokonali, ani też wobec faktów niwątliwych wpadać w zwątpienie. Pomoc musi przyjść w najbliższym czasie. Wymaga tego nie tylko nasza sprawa, ale, co ważniejsze w tym wypadku, wymaga tego świat i jego przyszłość.

SOJUSZNICY NA LINII ZYGFRYDA.

Wojska sojusznicze dotarły do linii Zygryda na całej jej długości od Anizygnana do granicy szwajcarskiej. Według ostatnich wiadomości, linia Zygryda została przerwana. Wśród żołnierzy i oficerów niemieckich, którzy otrzymali rozkaz bronięcia tej linii, wybuchł bunt. Czołgi sojusznicze uderzają na Colais.

We Włoszech, po przerwaniu linii Gotów, wojska sojusznicze znajdują się o 10 km od Rimini.

ROSJANIE WEROCZYLI DO JUGOSŁAWII

Czerwona armia przekroczyła koło Turana i Severin nad Dunajem granicę Jugosławii. W Rumunii wojska sowieckie znajdują się na zachód od Alp Transylwańskich między Ploesti a Brassowem. Delegacja rumuńska w Moskwie

została upoważniona do podpisania zawieszenia broni z Rosją, Sowiecką, W. Brytanią i Stanami Zjednoczonymi.

FINLANDIA SKAPITU O JĄ

Prez. Mannerheim wydał wczoraj rozkaz wstrzymania ognia na całym froncie fińskim. Finlandia zwróciła się do Rosji o przyjęcie fińskiej delegacji pokojowej. Zgodnie z życzeniem Rosji, Finlandia zażądała od Niemców wycofania wojsk z Finlandii do 15. września. Gen. Rendulic, głównodowodzący wojsk niemieckich w Finlandii, miał być zastępcą marsz. Mannerheimowi, a wojska niemieckie będą wycofane z Finlandii bez żadnych incydentów. Siły niemieckie w Finlandii oceniane są na ok. 160.000 ludzi. W ten sposób, po Bałkanach, zakamął się obecnie cały północny odcinek frontu wschodniego. Wycofanie się Niemców z Finlandii odbije się poważnie na położeniu wojsk niemieckich w Norwegii.

APEL DO AMERYKI

Prem. Mikołajczyk przemówił w dn. 1. września przez radio do narodu amerykańskiego i powiedział m.ł.: "Obrona Warszawy we wrześniu 1939 r. była jednym z najpiękniejszych bohaterkich epizodów tej wojny. Może jednym z tych epizodów, o których nie zapomni się nigdy. To była obrona, która stała się symbolem odwagi i poświęcenia. Apel do świata i przestroga, aby te ideały, które przyswiecały sprzymierzonym pięć lat temu, nie zostały porzucone dzisiaj, aby świat stał się progiem pokoju. Bez tych ideałów i bez siły moralnej, jaką one zrodziły, nie byłoby zwycięstwa. Bez przywrócenia i oszanowania zasad prawdziwej niepodległości narodów, nie będzie pokoju. Na czym bowiem polega prawdziwa niepodległość. Polega ona na tym, aby naród mógł sam siebie rządzić według upodobań i interesów swoich, a nie cudzych. Polega również na tym, aby naród mógł się rządzić według upodobań i interesów swoich, a nie mniejszości obywateli, wykorzystując zamęt, czy też siłę, którą mają do ich dyspozycji, aby wywodzić władzę w swoje ręce."

NA ULICACH I BARYKADACH WARSZAWY

Wczoraj w okolicy 6-ej rano Niemcy rozpoczęli atak na obszary zajęte przez A.K. Natarcie poprzedzone było nocnym patrolowaniem terenu przez nieprzyjaciela. Szczególnie ciężki dzień miało wczoraj śródmieście, ostrzeliwane pociskami artylerii z rejonu Bolesława i "krowami" ze stanowisk na Placu Starobabim i Orodzie Sasiego. Między 12- a 13-ą nieprzyjaciel otworzył silny ogień z czołgów i dział. Wzdłuż Marszałkowskiej od Orodza Sasiego do Alci Sikorskiego. Ogień był tak silny, iż nieprzyjaciel dwukrotnie dowoził amunicję. W ciągu dnia nad Warszawą krążyły samoloty nieznanej pochodzenia, ostrzeliwane przez Niemców. W mieście i Powiśle było terenem gwałtownych ataków, które z stałą odparcia. Walki trwały do 19-jej. Od bomb i pocisków zapalających ucierpiało szerokie ulice i domy. Elektrownia została unieruchomiona. Niemcy rozrzucaли wczoraj ulotki - "przepustki do niewoli" - deklarujące zatrudnienie na terenie wsi i pobyt w obozach dla ludności cywilnej i żołnierzy A.K. Długo również megafonem, przez które ogłaszano plakaty wezwania do przechodzenia na stronę niemiecką. Ulice Sienna, Śliska, Pańska i Twarda były wczoraj ostrzeliwane. Na Żoliborzu własne dziakania zameczne. Na Nowym Świecie oddziały nasze obsadziły punkty oporu niemieckiego przy ul. Nowy Świat 10 i 12. Czołgi i samochody pancernie ostrzeliwały Nowy Świat, ul. Kruczą, Hożą i Wesołą. W rejonie Chłodnej odparto silne natarcie npl., wspierane lotnictwem i artylerią. Pomnik Kopernika został zburzony wczoraj pociskami z czołgu, które zostały oddane z bliskiej odległości przez specjalnie przybyły czołg.

Z OSTATNIM CHILII

Wojska sojusznicze zajęły Brukselę i posuwają się szybko dalej. W Warszawie Niemcy rozpoczęli dziś o 5.45 nowe ataki na śródmieście przy pomocy "krowich brów", samolotów i ostrzeliwania artyleryjskiego.

KAZDA GODZINA WYTRWAJANIA

PRZYBLIZA CHWILA ZWYCIĘSTWA